

vajoc položaj. Z mnogimi častniki, podčastniki in vozarji, katerih imena se bodo svetila v polkovni povestnici, je dohitela drznega polkovnika v boju na noč junaska smrt; a sovražnik je bil vržen, stara postojanka se je zopet osvojila.

S čelno brigado košiške honvedske divizije ojačena, poveljniku te divizije podmaršalu Hadfy podrejena skupina pri Limanovi, v katere sredini so se ob cesti bojevali opisani boji, je osvojila vrhove 2—3 km severovzhodno, vzhodno in južno od Limanove, z nekim honvednim pešpolkom pa vrhe v isti razdalji od Slopnice. Z ozirom na zopetni opasen položaj se je za to skupino razvrstil iglavski peškol kombinirane brigade pri Limanovi, pionirji so mu hitro priredili postojanke.

Rusi so dejansko dopoldne ob obeh straneh ceste obnovili napad in prisilili naše čete, da so se umaknile na bližnje zahodno ležeče vrhove in na rob kraja Limanova. Tu se je po nastopu dveh bataljonov iglavskega polka in iz oddelkov, ki so jih vzeli iz bojne črte južnovzhodno od Slopnice, trajno ustavil sovražnik.

Popoldne se je čutil nastop skupine honvedske divizije, ki je zastupila ponoči Slopnice. Pomikala se je čez težavno gorovje severno-vzhodno od Zalesie do ozemlja južno od vrha Golców, da od tu zavarovana proti jugovzhodu z glavno silo napade vrh sam, s slabšejo skupino pa prostor vzhodno od vrha. Podpirana po uspešnem ognju več baterij iz okolice južnovzhodno od Slopnice in navidežno popolnoma presenetljiv napad je prodiral precej hitro naprej in je dospel še ta dan do razpotja južno pri Golcowa.

Skupina v dolini Lososina se je držala proti sovražnikovu naskoku ponoči na 11. december. Izjalovil se je tudi ponočni poizkus, da se naše, pravočasno z dvema nemškima bataljonoma ojačene čete iztisnejo iz postojank, ki so jih zavzele zahodno od vrha Kobyla. Rusi so ob tem poizkusu izgubili veliko ljudi. Posrečilo se je pa sovražniku, da je došel opoldne v dolini Lososina do 2 km proti Mlynne. Zadnji bataljon iglavskega pešpolka se je odposlal tja, da ojači polk kombinirane brigade kot nova rezerva v prostor severnozahodno od Limanove. Sovražnik ni nadaljeval svojega napada.

V ostalih armadnih delih je potekla noč na 11. decembra mirno. Podnevi so utrjevali svoje postojanke. Na spodnji Stradomki in tudi severno od Rabe je artiljerija sama odbila posamezne sovražnikove sunke.

Preostane še, da se opišejo dogodki v dolini Dunajec in na zahodnem krilu Borovčeve armade. Kolesarski bataljon, poljska legija in oddelek Dunajec so se zbrali dopoldne pri Zabrzez in so potisnili neki kovaški polk iz Lacko nekaj kilometrov od reki nazaj. Napad bistveno ojačenih čet proti Novemu in Staremu Sandecu je napredoval, a ni mogel prodreti, ker je tudi v tem ozemlju nastopil sovražnik z novo divizijo. Bolj proti vzhodu so se približale naše čete blizu Grybowa in Gorlice.

Izplača se, da ostanemo pri opazovanju položaja ponoči od 11. na 12. december.

Med Vislo in okolico pri Rajbrotu so dosegli Rusi s svojim protinapadom le krajevni uspeh, od nadaljnjih, brezdvomno z velikimi izgubami zvezanih sunkov niso mogli pričakovati uspeha. Dejansko so čutile tu zveze čete, če tudi so pretrpele velike izgube vsled ponovno posrečenih napadov, ker so vjele veliko sovražnikov in ker so zaplenile veliko vojnega materiala, v svojih močnih, z močno artilerijo podprtih postojankah, da so na boljšem, kot sovražnik. A izjalovil se je tudi sovražnikov poizkus, da obkoli južno krilo nadvojvodove armade. Medtem ko se je naša proti vzhodu razprostrta bojna črta južno od Rajbrota branjena z junaki in ojačena vedno z novimi četami, v velikem in splošno držala, se je po grozečem napadu neke, če tudi primeroma slabe skupine, iz ozemlja južno od Limanove uvedla taktična, po prodiranju naših kolon v dolinah Dunajec, Poprad in Kamienice proti prostoru Novi Sandec operativna obkolitev, ki je ni mogel sovražnik brez nevarnosti pustiti dozoreti. Vsled teh vtisov najbrže se je na ruski strani sklenilo umikanje, in sicer predvsem tistega armadnega zbora, ki se je nahajal v posredni nevarnosti. Ker so se pričele umikati glavne sile pri Limanovi, kakor se je pozneje pokazalo, 11. decembra zvečer ali

v bodoči noči, se lahko sodi, da se je odločila takrat bitka.

Odločitev se v velikih bojnih črtah in vsled mogočne odbijalne sile orožja dandanes večkrat izvede v manj dramatičnih oblikah kakor prejšnje čase, osobito če se borita po številu enakovredna sovražnika. Le polagoma se zave višje vodstvo strani, ki podleže, da se nahaja sovražnik v premoči in da je potrebno, da se izprazni prostor sovražniku. Po dnevih in tednih trajajoče napetosti in po mnogih, vedno zopet premaganih krizah večkrat navidežno podrejeni dogodek, primeroma skromna sila končno odloči, kakor dokazuje zgodovina sedanje vojske; tudi umikanju ne gre več brezpogojno nekdanja važnost, armadne dele, ki se umikajo, zakrivajo večkrat utrjene zadnje čete in ponoči se pridobi dovolj prostora med glavnimi silami in med tudi utrjenim zmagovalcem, da se lahko nemoteno in načrtno premika in iznova razvrsti.

12. decembra, še predno je napačil dan, se je pričel napad na višino Golców, ob 7. uri 30 minut dopoldne se je zavzela. Kmalu nato se ni več dvomilo, da se sovražnik, ki se je boril pri Limanovi, na celi črti umika.

Brez odmora se je ukazalo, naj se sovražnik zasleduje. Naše čete so došle 12. decembra južno od Locsina v smerih Novi Sandec, Dabrowa in Zbyszyszco do ene ure hoda od Dunajca. Neki še bolj naprej potisnjeni oddelek z jezdečo artilerijo je obstreljeval neko sovražnikovo kolono vseh vrst orožja, ki se je umikala ob desnem bregu reke čez Dobrawo proti severu.

Sovražnik je porušil mostove pri Novem Sandecu. Odposlane patrolje, ki naj najdejo stik s skupino Szurmay, so se prepeljale zvečer čez reko in so prišle v mesto isti čas, ko so došle v mesto z vzhoda naše prednje čete. Tako se je obnovila zveza med obema zmagovitimi armadami in se je zopet zaključila naša bojna črta.

Umikalno pomikanje, ki je je pričelo sovražnikovo južno krilo, se je še 12. decembra razširilo na vse oddelke, ki so stali južno od Lososina. Severno od doline, kakor tudi proti bojni črti Nemcev so nadaljevali Rusi še ta dan svoje silovite sunke pač zato, da zaposlujejo naše sile in da olajšajo umikanje svojih južnih bojnih skupin.

Dne 14. decembra zvečer so prišla notranja krila zasledujočih armad do pokrajine Czchow, torej v zelo grozilno bližino ceste Bochnia-Tarnow, glavni sovražnikovi umikalni črti. A grozeči nevarnosti se je umaknil tudi tu sovražnik s pravočasnim umikanjem.

Naša zmaga pri Limanovi-Lapanowu je omajala zdaj nevdržljivo južno poljsko rusko črto in v zvezi z istočasnim zmagovitim napadom severnega nemškega krila vsi njih silo.

17. decembra je doseglo naše preganjanje spodnji Dunajec in ozemlje južno-zahodno od Tuchowa; tu je obnovljeni, trdovratni odpor ustavil nadaljnje prodiranje. Naše sile, ki so ta čas prodrle čez kotle pri Krossu, Jaslu in Grlicu, se sicer niso mogle tu vzdržati proti premočni sovražnikovi protiofenzivi; a bistvenih uspehov tudi Rusi v karpatski fronti niso mogli več doseči.

Zmaga pri Limanovi je potisnila sovražnika v zahodni Galiciji nad 50 km (razdalja Ljubljana-Radovljica) nazaj. Veliko, tudi gospodarsko važno ozemlje je zopet v naših rokah; trdnjava Krakov je oproščena od vsake nevarnosti; najbogatejši del Poljske je zaseden po zaveznikih.

V bitki Limanova-Lapanow in med zasledovanjem je bilo, kakor znano, vjetih nad 30.000 Rusov. Krvave izgube so bile velike na obeh straneh.

A ne na številu izgub, a tudi na lastni pridobitvi zemlje se velikost uspeha ne more meriti. Važnost decembarske zmage obstoji v tem, da se doseže odločilna premoč nad sovražnikovo armado. Po hrabrosti in vztrajnosti svojih armad doseženo premoč bodo znali zavezniki obdržati in izkoristiti.

Naj te vrste, če tudi obsegajo le mal in površen oddelek iz zdaj že pol leta trajajoče vojske, prispevajo, da se povsod pravilno cenijo naše delo na bojišču in da se ojači brezpogojno zaupanje v bodočnost, kar itak upa cela mo-

narhija. Kakor v opisani decembarski bitki, se bodo znale naše čete i v bodoče vojskovati in umirati, dokler se ne izvojuje končna zmaga in ž njo časten, trajen mir.

Skrb za varstvo rastlin v mesecu februarju.

Skrbni kmetovalec ima v tem mesecu dovolj ugodne prilike, da poskrbi za obrambo svojih gojenih rastlin. To so opravila, katera se morajo izvesti tekom zime, kajti le na ta način se prepreči večja škoda, ki bi zamogla nastati na spomlad.

Zdaj je zadnji čas, da se debela in debelejšje veje sadnega drevja oznažijo in sicer tako, da se z drevesno strguljo ostrga z njih mah in lišaje, ter jih nato namaže z apnenim beležem. Dobro je dodati beležu nekoliko petroleja ali pa anilinovega olja (1 dostatek).

Prične se naj tudi s pomladanskim obrezovanjem sadnega drevja. Vse pri trebljenju nastale večje rane, naj se s kakim primernim ostrilom lepo prigladijo in zamažejo s cepilnim voskom, s katramom ali s karbolinejem. Odstranijo naj se vse mladike, rastoče na korenininem vratu in drevesnem deblu. Po miših, zajcih in kuncih nastale rane naj se z ožem prigladi in jih zamaže potem s kašo, obstoječo iz ilovice, govejega blata, pepela in peska, ter končno ovije s kakšno čunjno.

Sadno drevje in lepotične rastline, napadene po ščitastih ušicah, naj se namaže ali poškopri s 5—10 odstotno dendrinovo raztopino. Za vedno zeleno drevje in grmovje naj se vzame šibkejša raztopina. Po murvinem kaparju napadenih murv naj se pa nikar ne škropi s to raztopino, pa tudi ne z drugimi mrčes pokončevalnimi sredstvi, kajti s takimi sredstvi se uniči ne samo muvignega kaparja, marveč tudi prekoricisto zalego nekega najezdника (Prospaltella), kateri je hud preganjalec oziroma uničevalec murvinih kaparjev. Ta prekoricista mrčes se je namreč pri nas umetnim potom že močno zaplodil.

Pozor na krvavo ušico! Mesto, na katerem čepi ta mrčes je z nekim belim puhom prevlečeno. Če se je polotila drevja ta ušica, naj se zdravijo napadena mesta na oni način, kakršnega smo priporočali v pretečenem mesecu.

Pregledajo naj se od časa do časa na jabolčna in hruškova debela privezani pasi iz nabrenkanega papirja.

Če se zapazi, da so se poskrili v njihove votline razni rilčkarji, naj se jih odveže in položi nad posodo z vrelo vodo, da rilčkarji za vročino poginejo. Ko se jih je tako rilčkarjev otrebilo, naj se jih znova nastavi.

Lepivni pasi, nastavljeni za lovenje metuljev, naj se puste še nadalje na deblih, od časa do časa pa naj se jih prestrga in znova namaže z lepivom. Na te pasove se vlove čestokrat tudi razni drugi škodljivci, včasih celo rilčkarji.

V tem mesecu se navadno obrezujejo trte. Če so bile v kakem vinogradu napadene v pretečenem letu od katerekoli boleznii, naj se odrezano rožje čimprej spravi iz vinograda in uporabi za kurjavo. Po končanem obrezovanju naj se star lubad s trtnih debel ostrga, nato spravi na kup in seže na licu mesta. Da se trte obvarujejo kozavosti, grozdne plesni in bledice, naj se končno namažejo z vodo, kateri se je dodalo na vsakih 100 litrov vode po 10 kg železne galice in 10 kg koncentrirane žveplene kisline.

Izpuli naj se štore zelja in kapusa po njihvah, kakor hitro se opazi grčavost na njih, kajti v teh grčah čepi zeljni sovražnik.

Ako vreme dopušča in se je zemlja primeroma osušila, naj se travniki pobranajo.

Zdaj je čas, nabaviti si primernih semen. Da se obvaruje žito sneti in raznih drugih boleznii, naj se ga namoči pred sejanjem v formalinovi ali pa modrogalicini raztopini. Tako namočeno seme naj se pred sejanjem posuši na solncu. Pozor pri nabavi deteljinega semena, kajti nevarno je, da vsebuje predenico. Kdor ga kupi, naj zahteva jamstvo za to, da je seme predenice prosto, in če je v dvomu, naj ga izroči v preiskavo kakemu poskuševališču ali pa zavodu za preiskovanje semen. Krompir za sajenje naj se kupi iz takih krajev, v katerih ni

Za vojake

še imamo zimsko blago v zalogi, kdor potrebuje, naj pride v našo trgovino brata Slawitsch, Ptuj.

bilo krompirjeve bolezni, osobito pa takozvane „krčevice lista.“ Ta bolezen se je žalibog pojavila tudi pri nas na nekaterih krajih.

Poskrbi naj se pravočasno za nabavo raznih sredstev za zatiranje rastlinskih bolezni. Za zatiranje peronospore na trtah se uporablja danes namesto modre galice z izbornim vspehom nek nov preparat, to je takozvani „Perocid.“ Nabavi naj si vsak že sedaj dobre trtne škropilnice, žveplalnike in drugo takšno orodje, a poskrbi naj tudi, da se staro orodje začasa popravi.

Kmetovalčeva opravila v mesecu februarju.

Na domu: Sedaj je čas za naročbo potrebnih semen. O lepem vremenu prepračuj pridno razne srambe. Molzno živino krmi po zimi dvakrat, vprežno pa trikrat na dan. Skrbi, da bo živina sita, a tudi napojena; napajaj jo po dvakrat na dan. Če lansko vino ni še pretočeno, pretoči ga vsaj v tem mesecu. Shranjeni krompir večkrat pregledaj in če je prišel gniti, prebiraj ga večkrat in gnilega odstrani.

Na polju: Dokler je zemlja premokra, ne loti se obdelovanja, če je pa dovolj osušena, orješ lahko za jaro žito. Žitno seme namakaj pred sejanjem v 2 do 3 % modrogalični raztopini, ker galica pomori kali raznih žitnih bolezni. Preglej, če so jarki in poti ob polju v redu. Pognoji deteljšča s pepelom, ali pa s superfosfatom in kalijevo soljo. Gnojnice ne polivaj po deteljšjih, ker je to potrata.

V vinogradu: Če ni premrzlo, lahko sadiš trte a o lepem, toplen vremenu trte lahko tudi obrezavaš in privezavaš. Če vinogradov nisi še pognojil, pognoji jih sedaj in sicer s superfosfatom, ksljevo soljo in žvepleno-kislom amonijakom. Namesto amonijaka vzameš lahko in sicer, ko začne trte poganjati, čilski solitar.

V sadovnjaku: S sejanjem sadnega drevja lahko pričneš. Za nabiranje cepičev je sedaj ugoden čas. Poberi z drevja goseničje zapredke in sežgi jih. Sadne divjake, ki so dovolj močni in jih nameravaš cepiti v drevesnici, posadi v njo. S cepljenjem sadnega drevja v roki lahko pričneš.

Na vrtu: Sejaj zgodnji grah, peteršilj, špinačo, solato in korenje. Pripravi gnojne ali gorke lehe za izrejo sajenic zgodnje zelenjave, kakor solate, zelja, kapusa, paradižnikov, kumar in čebule. V gredice pa posejaj tudi mesečno redkvice. Špargljeve nasade okopaj in če je treba pognoji jih.

Na travniku: Če hočeš imeti na travniku močno travo, pognoji ga z gnojnico ali pa z žvepleno-kislom amonijakom in sicer s slednjim, kakor hitro začne trava gibati. Hočeš pa imeti na travnikih mnogo detelje, pognoji ga s superfosfatom in kalijevo soljo.

V gozdu: Za nabiranje gozdne stelje je sedaj primeren čas. Pripravi si les za trte, za visoki fižol, za kurjavo itd.

Razno.

Naznanilo. Podpisani urednik „Štajerca“, Karl Linhart naznanjam, da sem poklican k vojaški službi za domovino in da moram tedaj začasno zapustiti uredništvo. Poslovim se tem potom od svojih prijateljev in sotrudnikov, ki so mi tekom devetih let pomagali v težavnem žurnalističnem in političnem delovanju. Upam, da bodo prijatelji i zanaprej ostali zvesti pošteni „Štajerčevi“ ideji, ki se je vedno potegovala za našo sedaj tako hudo ogroženo domovino. Pri tej priložnosti prosim tudi, da naj se ne pošiljajo pisma na moj osebni naslov, ker bi to le rešitev pisem zakasnilo. Kar se tiče uredništva, pošlje naj se naravnost na uredništvo „Štajerca“ v Ptuj; kar se pa tiče naročanja, denarnih pošiljatev itd., naj se pošlje naravnost na upravništvo „Štajerca“ v Ptuj.

Kajti tako edino se bode udeležencem lista prahrnilo mnogo nepotrebnega dela. — Jaz sam upam, tudi v vojaški službi kolikor mogoče delovati za naš list in našo idejo! Še enkrat torej prisrčni pozdrav vsem! — Karl Linhart, pisatelj in urednik.

Rojstvo v prestolonaslednikovi hiši. Nadvojvodinja Zita, soproga našega prestolonaslednika nadvojvode Karla Franc Jožef, porodila je srečno drugega sinčka.

Politična sprememba. Dosedanji skupni finančni minister dr. Leon vitez pl. Bilinski je odstopil. Na njegovo mesto imenoval je cesar bivšega ministerskega predsednika dra. Ernsta pl. Koerber za skupnega finančnega ministra.

Umrl je v Ptuj znani in splošno spoštovani hišni posestnik g. Ferdinand Kumer, najstarejši član in zadnji živeči ustanovitelj prostovoljne požarne brambe. Lahka mu zemljaka!

V konkurz prišel je trgovec Jos. Czelecz v Slov. Gradu. Oskrbnik konkurzne mase je odvetnik dr. Bratkovič.

1 učenec

in

1 pomočnik

se sprejmeta pri Franz Westermayer, podkovski in vozni kovač v Celju. 43

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pove Josef Wesjak, Pantigamer Bierdepot, Marburg, Mählgasse. 601

Sodarji

k sodom za pivo proti akordni plači se sprejmejo pri g. Rajmund Pichler, sodarstvo v Mariboru. 73

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti, in rokah, odpravi tekom 5 minut

dra. A. RIX odstranjevalec las,

gar. neškodljiv, zanesljivi uspeh, ena doza za K 4.— zadostuje. Pošlje strogo diskretno.

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ IX., Berggasse 17/R. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarnar pri „zlatem jellenu“, v dišavi A. Kauč in Adria „Drogerie.“ 83

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva

v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 84

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Večje število koljev (štang)

za amerikske rezne gorice odda graščina Dornava, pošta Možganjce pri Ptuj. 80

Oženjeni šafer

ki govori nemško, ako mogoče z odrašenim sinom, se sprejme v graščini Ebsensfeld pri Ptuj. 81

Razglas.

V času od 1. do 13. marca obdržali se bodo na deželni sadorejski in vinogradniški šoli v Mariboru sledeči pomladni učni tečaji:

1. Tečaj za vinorejo in sadjerejo, za lastnike vinogradov in sadonosnikov ter druge prijatelje teh panog kmetijstva.

2. Tečaj za viničarje. V prvem se bode najvažnejše iz omenjenih panog, sedanjemu stanju stvari primerno v teoriji in praksi podučevalo. Zadnjega namen pa je zlasti praktična izobrazba viničarjev v sadje in vinoreji.

Udeleženci viničarskega tečaja zamorejo v razmerju danih sredstev dobiti podpore. Da jih dosežejo, morajo izrecno navesti in to po občinskem predstojniku potrditi pustiti:

1. Da so sami revni posestniki, 2. na očetovi posesti delujoči sinovi takih ali 3. viničarji takih posestnikov.

To potrdilo dodati je že naznanilo k tečaju in je ob enem navesti starost.

Prosilci, ki se ne potegujejo za podporo, naj to v naznanilnem pismu posebno omenijo. Teorični poduk se prične dne 1. marca ob 9. uri dopoldne; vdeleženci viničarskega tečaja se morajo istega dne ob 8. uri takaj snideti.

Vdeleženci obeh tečajev morajo trsne škarje in nože za cepljenje seboj prinesiti.

Naznanila vposlati je do 20. februarja podpisanemu mestu.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru. 74

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Čas za banjanje: ob delavnih od 11. ure do 2. ure popoldne (slagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I kopelj s vredno zrako, paro ali „Broussard“ v rjuho K.—70

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3.—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/R.

Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram, v Ljubljani lekarnar pri „zlatem jellenu“, v dišavi A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“